

Asia: VN/22377/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksen mukaan omistusasuntoon ei voisi jatkossa saada asumistukea. Lisäksi asumistuen korvausprosenttia laskettaisiin nykyisestä 80 prosentista 70 prosenttiin. Suojaosasta luovuttaisiin, mikä tarkoittaa, että ruokakunnan työtulot vähentävät asumistukea kokonaisuudessaan. Nyt ansiotuloista voi

vähentää 300 euroa.

Nyt esitettyjen muutoksien aiheuttamat leikkaukset kohdistuisivat eniten pienituloisiin työssäkäyviin kotitalouksiin, jotka saavat asumistukea palkkatulojen lisäksi. Asumistuki on olennainen tuki monille ihmisille, jotka kamppailevat päivittäisten elinkustannusten kanssa.

Asumistuen leikkaukset johtavat monien perheiden ja yksilöiden taloudellisen tilanteen heikkenemiseen.

Tämä voi lisätä köyhyyttä ja taloudellista epävarmuutta, mikä puolestaan vaikuttaa negatiivisesti perheiden

ja yksilöiden hyvinvointiin sekä psyykkiseen terveyteen. Asumistuen leikkaukset lisäävät eriarvoisuutta

yhteiskunnassa, sillä ne vaikuttavat erityisen voimakkaasti niiden ihmisten elämään, joilla ei ole mahdollisuutta kompensoida menetettyjä tukia muilla resursseilla. Samaan aikaan tehtävät leikkaukset niin

sosiaaliturvaan kuin asumisneuvonnan määrärahoihin lisäävät kokonaisuudessaan asunnottomuuden riskiä,

koska ne saattavat tehdä jo ennestään hankalan asumistilanteen kestävämmäksi monille.

Esityksen vaikutusten arvioiden mukaan perhetyypeistä muutokset vaikuttaisivat ruokakunnittain tarkasteltuna eniten kahden vanhemman lapsiperheisiin, joista yli 23 prosenttia tippuisi tuelta kokonaan ja tuen muutos olisi keskimäärin 140 euroa kuukaudessa. Kelan arvion mukaan toimeentulotuen saajien määrä lisääntyy muutoksen myötä noin 15 000 kotitaloudella.

Asumistuen leikkaukset yhdessä muiden sosiaaliturvaa heikentävien muutoksien mukaan lisäävät sosiaalipalveluiden tarvetta, kun perheet ja yksilöt joutuvat entistä suurempien taloudellisten paineiden

alle. Lapsiperheköyhyys tulee lisääntymään näiden sosiaaliturvaan tehtävien leikkausten vuoksi. Tämä

asettaa lisää painetta jo ennestään kuormittuneille hyvinvointialueille ja siellä erityisesti sosiaalialan resursseille.

Talentia painottaa, että sosiaalipoliittisten päätösten ja erityisesti sosiaaliturvaan kohdentuvat leikkauspäätökset tulee perustua perusteelliseen arviointiin niiden vaikutuksista haavoittuvimpiin väestöryhmiin. Nyt menneillään olevien monien sosiaaliturvaan tehtävien muutosten yhteisvaikutuksien

arviointia on tehtävä laaja-alaisesti ennen yksittäisten lakimuutosten toimeenpanoa. Asumisen tukeminen

on olennainen osa sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja hyvinvoinnin edistämistä yhteiskunnassa. Siksi asumistukeen liittyvät leikkaukset vaativat tarkkaa harkintaa ja huolellista seuranta niiden vaikutuksista

ihmisten elämään ja hyvinvointiin.

Talentia ei kannata esitettyjä muutoksia yleisestä asumistuesta annettuun lakiin.

Pekkarinen Heidi
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia

